

Länsstyrelsen
Gävleborg

Protokoll från möte med Viltförvaltningsdelegationen den 8 december 2023

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av protokoll som är daterat den 8 december 2023. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 9186-2023.

Avsändare är Länsstyrelsen Gävleborg.

Ordinarie ledamöter

Per Bill, ordförande

Alf Persson, politisk företrädare (M)

Stefan Embretzen, politisk företrädare (SD)

Håkan Krantz, politisk företrädare (SVG)

Ingrid Hedin Amrén, politisk företrädare (S)

Johan Lundberg, jakt och viltvårdsintresset

Anders Ekholm, naturvårdsintresset

Joakim Helmbrant, friluftsintrasset

Ann-Charlott Zetterlund, ägare och brukare av jordbruksmark

Kjell Johansson, lokalt näringsliv och turism

Michael Larsson, skogsnäringen

Filip Hedberg, natur- och ekoturismföretagen

Magnus Bergman, yrkesfisket

Stefan Olander, fäbodbruket

Ersättare

Tomas Falk, naturvårdsintresset

Karl Erik Envall, fäbodbruket

Gästpresentation

Ola Engman, HÄLGÄ

Roger Westlund, HÄLGÄ

Representanter från Länsstyrelsen

Sandra Wahlund, enhetschef
Elina Eriksson, vilthandläggare
Simon Viklund, vilthandläggare
Emma Forsgren, vilthandläggare
Emma Engvall, vilthandläggare

Val av justerare

Ingrid Hedin Amrén föreslogs och valdes till justerare.

Fastställande av dagordning

Delegationen godkänner och fastställer mötets dagordning.

Genomgång av föregående mötesprotokoll

Protokollet från mötet den 30 augusti 2023 läggs till handlingarna.

Samråd: Miniminivåprocessen stora rovdjur

Länsstyrelsen inleder med bakgrund till den pågående arbetsprocessen för framtagande nya miniminivåer för de stora rovdjuren. Viltförvaltningsdelegationen ges som del i arbetet nu utrymme att pröva frågan om godkännande av de förslag till miniminivåer som Länsstyrelsen sedan ska lämna vidare till samverkansrådet.

Länsstyrelsen påminner om att förslagen för respektive art presenteras utifrån antal individer och att förslagen för arterna björn, järv och lodjur presenteras på länsnivå. Förslaget för varg presenteras på förvaltningsområdesnivå eftersom det inte längre finns miniminivåer för varg på länsnivå.

Björn

Länsstyrelsen presenterar förslag till miniminivå för björn om 250 individer, vilket innebär att nivån lämnas oförändrad mot den nuvarande miniminivån i länet. Länsstyrelsen anger i sin motivering till förslaget att det är stor marginal mellan den nuvarande nivån och den faktiska populationen i länet. Den senaste inventeringen visade på 589 individer i länet.

Länsstyrelsen anger vidare att det varken utifrån vägledningen eller från samverkan med berörda länsstyrelser funnits något behov för omfördelning av de nuvarande nivåerna. De förslag till mininivåer

som tagits fram genom samverkan summeras ihop till det referensvärde som finns för gynnsam bevarandestatus för björn, vilket är 1400 individer.

Företrädare för naturvårdsintresset anser att det är en acceptabel nivå i relation till förvaltningsnivån på 300 individer. Detta eftersom det är en god marginal mellan förvaltningsnivån och miniminivån. Intresset påpekar att arten står för mycket liten del av uppkomna skador i länet.

Företrädaren för jakt- och viltvårdsintresset lyfter det samlade rovdjurstrycket och menar att det finns behov av att fortsätta ha ett högt jaktligt uttag för att nå den fastställda förvaltningsnivån.

Socialdemokraternas företrädare delar uppfattning med jakt- och viltvårdsintressets företrädare.

Fäbodbrukets företrädare instämmer gällande det totala rovdjurstrycket eftersom ett högt rovdjurstryck påverkar näringen, bland annat gällande hållande av får.

Företrädare för naturvårdsintresset är bekymrad över det höga antalet fertila honor som fälls under licensjakterna.

Delegationen godkänner Länsstyrelsens förslag till miniminivå för björn i Gävleborgs län.

Järv

Länsstyrelsen presenterar förslag till miniminivå för järv om 19 individer, vilket innebär en ökning med sex individer från den nuvarande miniminivån på 13.

Länsstyrelsen anger i sin motivering till förslaget att länet, med tanke på det senaste inventeringsresultatet där tre föryngringar hittades, bör ta ett större ansvar för arten vilket möjliggör för en sänkning av miniminivån i de områden där arten skapar större problem. Den senaste inventeringen visade på 19 individer i länet.

De förslag till mininivåer som tagits fram genom samverkan summeras ihop till det referensvärde som finns för gynnsam bevarandestatus för järv, vilket är 600 individer.

Socialdemokraternas företrädare påtalar att länets åtagande att höja miniminivån bör ske under förutsättning av det är det norra förvaltningsområdet som ges utrymme att sänka sin miniminivå.

Fäbodbrukets företrädare önskar redogörelse för vart länets järvar hittats under inventeringen. Länsstyrelsen uppger att samtliga föryngringar är funna i norra delarna av Hälsingland.

Delegationen godkänner Länsstyrelsen förslag till miniminivå för järv i Gävleborgs län.

Lodjur

Länsstyrelsen presenterar förslag till miniminivå för lodjur om 63 individer, vilket innebär att nivån lämnas närmare oförändrad mot den nuvarande miniminivån i länet som är 62 individer.

Länsstyrelsen anger i sin motivering till förslaget att den ändring som presenteras är en administrativ korrigerings. Denna görs i samband med att miniminivåerna numer ska anges i antal individer istället för föryngringar. Förändringen har medfört att ett antal län nu får lov att avrunda uppåt för att summeringen ska motsvara referensvärdet. Länsstyrelsen motiverar vidare att det är stor marginal mellan den nuvarande nivån och den faktiska populationen i länet. Den senaste inventeringen visade på 128 individer i länet.

Länsstyrelsen anger vidare att det utifrån vägledningen framgår att nivåerna ska omfördelas från norra till södra förvaltningsområdet och att det i mellersta förvaltningsområdet därmed ska finnas möjlighet att bibehålla de nuvarande nivåerna. De förslag till mininivåer som tagits fram genom samverkan summeras ihop till det referensvärde som finns för gynnsam bevarandestatus för lodjur, vilket är 870 individer.

Företrädaren för jakt- och viltvårdsintresset att de anser att avståndskriterierna som nyttjas vid inventering är desamma som används i fjällnära terräng vilket gör att inventeringsresultatet blir felaktigt. Därmed yrkar företrädaren på att avståndskriterierna för lo måste ändras i Gävleborgs län.

Företrädarna för naturvårdsintresset uppger att lodjursangrepp och skador orsakade av arten är förhållandevis få. Vidare hänvisar företrädarna till den skillnaden i antal mellan förvaltningsnivån och miniminivån som är 18 individer vilket de menar är en för liten marginal.

Delegationen godkänner Länsstyrelsens förslag till miniminivå för lodjur i Gävleborgs län.

Varg

Länsstyrelsen presenterar förslag till ny miniminivå för varg om 215 individer inom förvaltningsområdet. Detta innebär en minskning med 70 individer från den nuvarande miniminivån på 285 individer.

Den senaste inventeringen visade på 353 individer i det mellersta förvaltningsområdet.

Länsstyrelsen anger i sin motivering att förslaget är framtaget utifrån vägledningen, där det framgår att ingen miniminivå bör anges för det norra förvaltningsområdet. I syfte att uppnå målet om spridning av vargstammen behöver det senast fastställda inventeringsresultatet användas som grund för förslaget i södra förvaltningsområdet. Södra förvaltningsområdet föreslår dock en ny miniminivå för varg om 60 individer. De framtagna förslagen summerar i dagsläget upp till 275 individer och uppgår därmed inte till referensvärdet för gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelserna i det mellersta förvaltningsområdet är eniga om förvaltningsområdets förslag. Länsstyrelsen konstaterar att ytterligare samverkan mellan södra och mellersta förvaltningsområdet krävs.

Företrädaren för jakt- och vildvårdsintresset anser att ytterligare fördelning till det södra förvaltningsområdet hade kunnat varit rimlig. Men eftersom förslagen till miniminivåer ska baseras på fastställda inventeringsresultat möjliggör detta inte ytterligare förflyttning, varför intresset inte har för avsikt att lämna något alternativt förslag till miniminivå för prövning i delegationen.

Socialdemokraternas företrädare delar jakt- och viltvårdsintressets mening i frågan.

Sverigedemokraternas företrädare meddelar att även de delar jakt- och viltvårdsintressets mening och att det höga rovdjurstrycket som förekommit under många år ställer till problem lokalt.

Delegationen godkänner Länsstyrelsens förslag till miniminivå för varg i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Den kommande processen

Länsstyrelsen presenterar den fortsatta arbetsprocessen där Länsstyrelsen lämnar förslagen vidare till samverkansrådet den 14 december. Därefter kommer ytterligare samverkan ske innan förslagen överlämnas till Naturvårdsverket senast den 1 mars 2024.

Naturvårdsverket ska sedan fastställa de nya miniminivåerna i april 2024.

Information: Licensjakt efter varg 2024

Länsstyrelsen redogör för varför det inte kommer ske någon licensjakt efter varg i Gävleborgs län under 2024. Anledningarna till att Gävleborg inte är ett av de utpekade länen under kommande års licensjakt är dels det begränsade uttaget nationellt, dels att andra län har större och tätare vargstammar vilket gör dessa län prioriterade.

I de fem län där beslut om licensjakt efter varg har fattats är det planerade uttaget totalt 36 individer, fördelat på 6 jaktområden.

Socialdemokraternas företrädare ställer frågan om det är på grund av genetiken som licensjakten beviljats inom de särskilda områdena. Länsstyrelsen informerar att det första urvalet huvudsakligen har med tätheten att göra då vissa län inom förvaltningsområdet har en väldigt tät vargstam. Det är först vid utpekandet av specifika revir som frågan om genetik blir aktuell.

Information: Licensjakt efter lodjur 2024

Länsstyrelsen informerar om den pågående samverkan och arbetet med att skriva beslut om licensjakt efter lodjur för 2024. Beslutet kommer att vara utformat på ett liknande sätt som under föregående år.

Länsstyrelsens målsättning är att ett beslut om licensjakt ska presenteras innan jul.

Inga synpunkter från delegationen.

Information: Rovdjursläget i länet

Länsstyrelsen presenterar statistik över rovdjursangrepp och skador som ägt rum under 2023.

Trenden gällande vargangrepp är minskande, vilket Länsstyrelsen bedömer rimligt eftersom stammen minskat i länet.

Trenden gällande lodjurangrepp är relativt stabil.

Trenden gällande björnangrepp påvisar en tydlig minskning. Länsstyrelsen bedömer att den minskande trenden bland annat grundar sig på att jordbrukare med tiden lärt sig anpassa

hanteringen av bland annat ensilagebalar vilket i sin tur lett till minskad skadeproblematik för näringen. Att så kallade problemindivider plockats bort med hjälp av skyddsjakt samt att ett stort antal björnar fällts under de senaste licensjakterna ser Länsstyrelsen som ytterligare rimliga faktorer till förändringen.

Jakt och viltvårdsintressets företrädare påtalar att statistiken gällande vargangrepp blir något felvisande eftersom den inte visar antalet hundsläpp som uteblir till följd av att jägarna inte vågar släppa hundarna i eller i närheten av ett vargrevir.

Företrädare för fäbodbruket lyfter problematiken med att djur försvinner när de rymt och att det då kan vara svårt att veta vad som har hänt. Länsstyrelsen påtalar vikten av att rapportera sådana händelser för att de ska komma med i statistiken.

Företrädare för naturvårdsintresset påtalar kostnaderna för skador som inträffat på bisamhällen och menar att det vore rimligt att kräva biodlare att genomföra förebyggande åtgärder. Länsstyrelsen påtalar att myndigheten beviljat flertalet ansökningar om bidrag för upprättande av rovdjursavvisande stängsel, där syftet varit att minska risken för rovdjursangrepp på bisamhällen.

Länsstyrelsen lyfter sedan att det under 2023 inkommit väldigt få ansökningar om skyddsjakt och att det under året fattats fyra beslut om skyddsjakt på varg. Länsstyrelsen informerar även om att avlivning i enlighet med paragraf 28 jaktförordningen nyttjats vid tre tillfällen, två vargar och en björn har fällts med stöd av paragrafen.

Fäbodbrukets företrädare informerar om intressets/företrädarens deltagande vid det Nationella rovdjursrådet och delger delegationen att fäbodbrukets mål är att minska rovdjurstrycket och predationen som är en stor påverkan på näringen.

Information: Inventeringsresultat skarv

Länsstyrelsen redogör för inventeringsresultatet för skarv år 2023. Inventeringen genomförs av externa ornitologer. Under 2023 har 4083 bon påträffats, i 1076 av dessa har häckningen konstaterats fullföljd. I 3007 bon konstaterades häckningen delvis fullföljd vilket kunde förklaras av att bona befann sig i områden där störning eller skyddsjakt förekommit under inventeringsperioden och därmed påverkat möjligheten till häckning fullt ut. Totalt omfattar inventeringen ungefär 150 fler bon under 2023 än året innan.

Länsstyrelsen redogör vidare för fattade beslut om skydds jakt i länet. Under 2023 beviljades skydds jakt på 1965 skarvar i Gävleborgs län, av dessa fälldes 347 skarvar. Under 2023 beviljades också tillstånd till oljering av 2200 ägg, av dessa oljerades 1698 ägg.

Företrädaren för yrkesfisket informerar delegationen om att skarven numer tar fler små öar i besittning och att kolonierna därav splittras vilket leder till en större utbredning.

Företrädare för naturvårdsintresset ställer sig frågande till hur väl metoderna för skydds jakt fungerat i och med den låga jaktliga resultatet.

Länsstyrelsen informerar vidare om den kommande processen inför 2024, där samverkan delvis inletts och där ytterligare samverkan med fler aktörer planeras till efter årsskiftet.

Information: Nationell förvaltningsplan skarv

Länsstyrelsen informerar om att den nya nationella förvaltningsplanen för skarv presenterats av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen meddelar att myndigheten ännu inte hunnit se över den nya förvaltningsplanen, men att tanken är att inom kort påbörja arbetet med att uppdatera den regionala förvaltningsplanen.

Information: Inventeringsresultat kungsörn

Länsstyrelsen informerar om årets inventeringsresultat för kungsörn. Inventeringen genomförs av externa ornitologer.

Under 2023 har åtta lyckade häckningar genomförts, vilket är något färre än fjolårets resultat. Inventeringen kunde fastställa 33 besatta revir med revirhävdande par samt 27 besatta revir med känd boplats. Under året har därmed två nya revir kunnat konstaterats.

Länsstyrelsen uppger vidare att det rapporterats om sämre resultat i andra län.

Företrädare för naturvårdsintresset informerar om att de ännu inte funnit någon häckning i Gästrikland, trots observationer av arten i landskapet.

Övriga frågor

Ordning och reda i älgförvaltningen

Företrädaren för jakt- och viltvårdsintresset önskar lyfta älgförvaltningen och den situation som uppkommit under årets älgjakt där högre avskjutning satts i rapporteringssystemet Jaktrapport. Det har resulterat i en kraftig överskjutning av ett antal ingående skötselplaner samt förvaltningsplanen för älgförvaltningsområdet Norra Hälsingland. Företrädaren som talar för jakt- och viltvårdsintresset anser att det borde finnas ordningsregler som gör att det inte är möjligt att frångå fattade beslut.

Länsstyrelsen påtalar att myndighetens ställning i frågan är att fattade beslut ska följas och att dialog förs både internt och externt för att se hur frågan ska hanteras vidare. Länsstyrelsen påminner om att all statistik gällande älgobs, fällda älgar och planer finns på Älgdata.se.

Ny projektledare

Företrädare för fäbodbruket informerar delegationen om att det nu tillsatts en ny projektledare för uppdraget om att se över riktlinjerna skydds jakt samt nyttjade av paragraf 28.

Nästa möte

Länsstyrelsen meddelar att planering pågår inför 2024. Mer information kommer snart.

Presentationer av intressen och organisationer: Sjukvårdspartiet och Lokalt näringsliv och turism

Länsstyrelsen lämnar över ordet till den politiska företrädaren för Sjukvårdspartiet samt intresset för lokalt näringsliv och turism. Företrädarna får tillfälle att presentera sina tankar kopplade till viltförvaltningen och utifrån vilken roll det egna intresset är en del av förvaltningen samt hur de förvaltar deltagandet i delegationen ut mot sina intressen och länets invånare.

Gästpresentation

Länsstyrelsen överlämnar ordet till HÄLGÄ-gruppen som bjudits in att presentera sig inför delegationen på önskemål från jakt- och viltvårdsintresset. HÄLGÄ-gruppen representeras av Ola Engman

och Roger Westlund som beskriver gruppens syfte och konstellation samt delger det arbete gruppen bedriver kopplat till frågor som berör älgförvaltning i Gävleborgs län.

Mötet avslutas

Protokollets upprättande och godkännande

Protokollet har godkänts av ordförande Per Bill efter att det upprättats av sekreterare Emma Forsgren. Ingrid Hedin Amrén har justerat protokollet innan godkännande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post gavleborg@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle, eller ring vår växel 010-225 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/gavleborg.